

RAMSES

Paní z Abú Simbelu

CHRISTIAN JACQ

edice
KLOKAN

Copyright © Editions Robert Laffont, Paris, 1996

Translation © Dagmar Slavíková, 1997

Copyright © ALPRESS, s. r. o.

Všechna práva vyhrazena.

Žádnou část knihy není dovoleno užít
nebo jakýmkoli způsobem reprodukovat bez písemného
souhlasu držitele práv, s výjimkou krátkých citací
nebo odkazů, které tvoří součást kritického hodnocení.

Z francouzského originálu LA DAME D'ABOU SIMBEL
vydaného v roce 1996 nakladatelstvím Robert Laffont,

Paris, 1996

přeložila Dagmar Slavíková

Redakční úprava Hermína Vojtěchovská

Grafická úprava obálky Tomáš Řízek

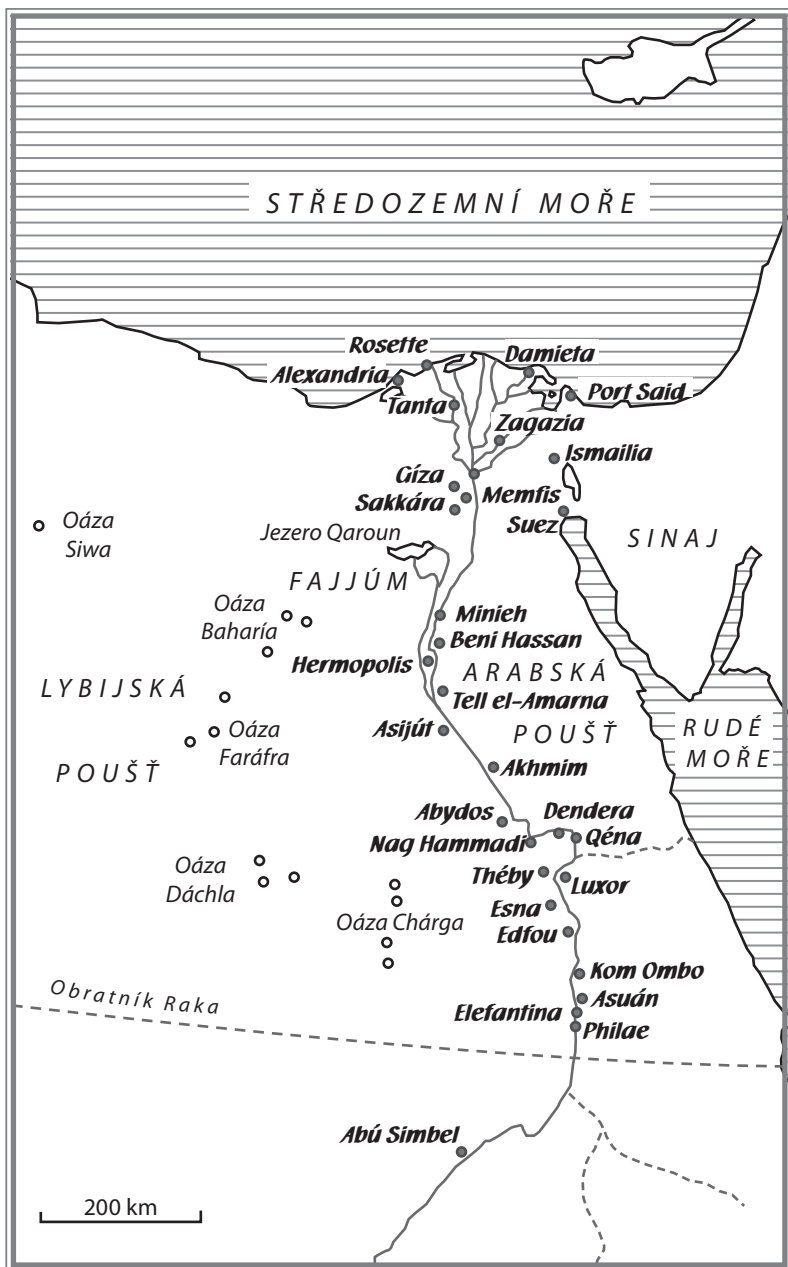
Vydalo nakladatelství Alpress, s. r. o., Frýdek-Místek,

v edici Klokan, 2022

shop@alpress.cz

Vydání druhé

ISBN 978-80-7633-692-6

1

Ramsesův lev Zabiják vztekle zařval a Egypťané i vzbouřenci strnuli hrůzou. Obrovská šelma, faraónem dekorovaná jemným zlatým náhrdelníkem za skvělé a oddané služby v bitvě u Kadeše proti Chetitům, vážila více než pět ozbrojených mužů. Měřila bezmála sedm královských loktů a honosila se plavou hřívou, hustou a bujnou, pokrývající temeno hlavy, skráně, krk, část zad a hrudi. Krátká hladká srst byla světle hnědá a lesklá.

Zabijákův hněv pochopil v okruhu více než dvaceti kilometrů každý a všem bylo jasné, že stejný je i hněv faraóna Ramsese, kterému se od bitvy u Kadeše říkalo Ramses Veliký. Byla to však skutečná velikost, když navzdory vší chrabrosti a věhlasu nedokázal anatolským barbarům vnutit svoji vůli?

Egypťská armáda v bitvě velice zklamala. Generálové, zbabělí a neschopní, Ramsese opustili a ponechali ho samotného tváří v tvář tisícům nepřátel, jistých si svým vítězstvím. Bůh Amon, skrytý ve světle, však vyslyšel modlitbu svého syna a obdařil faraónovu paži nadpřirozenou silou.

Po pěti bouřlivých letech panování Ramses uvěřil, že jeho vítězství u Kadeše na dlouho zabrání Chetitům zvednout hlavu a že Blízký východ vstoupí do období poměrného klidu. Krutě se však zmýlil – on, Mocný býk, Milovaný božským Řádem, Ochránce Egypta, Syn světla... Zaslouží si vůbec tato svá korunovační jména, když přihlédne k bouřím běsnícím v jeho tradičních državách Kanaánu a jižní Sýrii? Nejenže se Chetitové nevzdávali dalšího boje, ale podnikli dokonce širokou ofenzivu, opírajíce se o beduíny, lupiče a vrahy, kteří odedávna prahli po bohatých krajích delty.

Ke králi přistoupil generál Reovy armády.

„Veličenstvo... Situace je kritičtější, než se očekávalo. To není obyčejná vzpoura. Podle našich zvědů stojí proti nám celá země Kanaánu. Jakmile zdoláme tuto první překážku, přijde druhá, pak třetí, pak...“

„Nevěříš, že dosáhneš cíle?“

„Naše ztráty budou zřejmě těžké, Veličenstvo, a muži nemají chuť nechat se zabíjet pro nic za nic.“

„Není snad dostatečnou motivací přežití Egypta?“

„Nechtěl jsem říct, že...“

„Ale přesně to jsi myslel, generále! Kadešská lekce byla tedy zbytečná... Je mi souzeno být stále obklopen zbabělci, kteří přicházejí o život, protože si ho chtějí uchránit?“

„Poslušnost moje i ostatních generálů je bezvýhradná, Veličenstvo, chtěli jsme vás prostě jenom varovat.“

„Mají zvědové nějaké informace ohledně Aši?“

„Bohužel ne, Veličenstvo.“

Aša, Ramsesův přítel z dětství a ministr zahraničních věcí, při své návštěvě knížete a Amurru padl do léčky. Byl mučen? Je ještě naživu? Usoudili jeho žalárnici, že jako diplomat má vysokou výměnnou hodnotu?

Jakmile se to Ramses dozvěděl, zmobilizoval okamžitě své oddíly, sotva zotavené po kadešském úderu. Aby Ašu zachránil, musí projít územím, které je teď nepřátelské. Zdejší knížata už opět nerespektovala svoji přísahu věrnosti Egyptu a zaprodala se Chetitům za trochu drahého kovu a lživé sliby. Kdo by nesnil o dobytí země faraónů a využití jejího pověstného, nevyčerpatelného bohatství? Velký Ramses musí pokračovat v tolika stavbách, jako je například jeho Chrám miliónů let v Thébách, Ramesseum, Karnak, Luxor, Abydos, jeho věčný příbytek v Údolí králů a Abú Simbel, kamenný sen, který chce darovat své zbožňované manželce Nefertari... A místo toho je zde, na hranicích Kanaánu, a z vrcholu kopce pozoruje nepřátelskou pevnost.

„Veličenstvo, mohu-li se odvážit...“

„Jen odvahu, generále!“

„Vaše ukázka síly je velice působivá... Jsem přesvědčen, že císař Muwattali pochopí a Ašu osvobodí.“

Muwattali, chetitský císař, byl zarputilý a lstivý muž, který si byl vědom, že jeho krutovláda funguje jenom díky síle. V čele široké koalice svůj pokus o uchvácení Egypta prohrál, s pomocí beduínů a vzbouřenců z nárazníkových oblastí však podnikl nový útok.

Tomuto konfliktu, jehož výsledek bude pro budoucnost obou národů rozhodující, může učinit konec jedině Muwattaliho nebo Ramsesova smrt. Kdyby byl Egypt poražen, chetitská vojenská mocnost by tu nastolila krutou diktaturu, která by zničila tisíciletou civilizaci, budovanou od vlády Meniho, prvního z faraónů. Jednu chvíli si Ramses vzpomněl na Mojžíše. Kde se jeho další přítel z dětství skrývá po útěku z Egypta, v němž se dopustil vraždy? Veškeré pátrání bylo až dosud marné. Někteří předpokládali, že tento Hebrejec, který tak účinně přispěl k vybudování Per-Ramsesu, nového hlavního města v deltě, skončil zavalen pouštními písky. Nebo se Mojžíš přidal ke vzbouřencům? Ne, on se nikdy nestane nepřítelem.

„Veličenstvo... Veličenstvo, posloucháte mě?“

Když Ramses pohlédl do dobře živené a vystrašené tváře vysokého důstojníka, starajícího se jen o své pohodlí, připomněl si muže, který ho nenáviděl nejvíc na světě, Šenara, svého staršího bratra. Ten bídák se spolčil s Chetity a doufal, že se tak zmocní egyptského trůnu. Šenar využil písečné bouře a zmizel v ní během převozu z velkého vězení v Memfidě do pracovního tábora v oázách. A Ramses byl přesvědčen, že ještě žije a je pevně odhodlán mu škodit.

„Připrav oddíly k boji, generále.“

Peno, nejvyšší důstojník, zmizel. Jak by se Ramses rád potěšil krásou zahrady po boku Nefertari, svého syna a své dcery, jak by uměl vychutnat každodenní štěstí, daleko od řinčení zbraní! Musel však zachránit zemi před řaděním krvelačných hord, které by bez váhání zbořily chrámy a poslaly zákon. Věc, o níž se v tomto boji jedná, je důležitější

než jeho osoba. Nemá právo myslet na vlastní klid, na svou rodinu, ale musí zažehnat zlo, byť by to bylo za cenu života. Ramses pozoroval pevnost, která zahrazovala přístupovou cestu do nitra kanaánské kolonie. Za šestimetrovými zdmi s dvojitým sklonem byla umístěna početná vojenská posádka. Na cimbuří stáli lučištníci. Příkopy byly naplněny střepy, aby poranily nohy pěšáků přistavujících ztékací žebře.

Egyptské vojáky, stěsnané mezi dvěma kopci zalitými sluncem, osvěžoval mořský vítr. Dorazili sem rychlým pochodem, přerušovaným jen krátkými zastávkami a občasným tábořením. S dalšími střety byli smířeni pouze dobře placení žoldněři. Mladí odvedenci, sklíčení už při pomýšlení, že opouštějí svou zem na blíže neurčenou dobu, měli strach, že v krutých bojích zahynou. Každý doufal, že faraón se spokojí s posílením severovýchodní hranice a nepustí se do dobrodružství, které by mohlo skončit katastrofou. Kdysi uspořádal guvernér Gazy, kanaánského hlavního města, egyptskému velitelskému štábu skvělý banket a přísahal, že se nikdy nestane spojencem Chetitů, těch asijských barbarů, proslulých svou krutostí. Jeho příliš zřejmá přetvářka už tenkrát Ramsesovi hnula žlučí. Mladého, sedmadvacetiletého monarchu, začínajícího už ovládat umění nahlížet do nitra lidí, nemohla dnes guvernérova zrada překvapit.

Netrpělivý lev znovu zařval. Od onoho dne, kdy ho Ramses našel umírajícího v núbijské poušti, se Zabiják velmi změnil. Lvíče bylo tenkrát uštknuto hadem a samo nemělo šanci přežít. Mezi šelmou a člověkem se okamžitě zrodila hluboká náklonnost. Naštěstí léčitel Setau, další Ramsesův přítel z dětství a spolužák z učení, uměl najít správný lék. Vysoká odolnost umožnila zvířeti těžkou zkoušku překonat a vyrůst v dospělého jedince, vládnoucího mohutnou silou. O lepším osobním strážci nemohl král ani snít. Ramses položil ruku na Zabijákovu hřívu. Pohlazení šelmu neuklidnilo. Po svahu k němu vystupoval Setau, na sobě měl tuniku z antilopí kůže s mnoha kapsami, plnými lektvarů, mastiček a ampulek.

Tento svalnatý, středně vysoký a špatně oholený muž, černo-
vlasý, tvrdá hlava, vášnivě miloval hady a škorpióny. Z jejich
jedu připravoval účinné léky a spolu se svou ženou Lotus,
nádhernou Núbijkou, okouzlující všechny vojáky už při prv-
ním pohledu, pokračoval ve svých výzkumech. Setau a Lotus
se účastnili všech královských tažení nikoliv pro potě-
šení z boje, ale aby nachytali nové plazy; hlavně však léčili
nemocné a ošetřovali raněné vojáky. Podle Setauova mínění
nemohl Ramsesovi v případě neštěstí poskytnout okamžitou
pomoc nikdo lépe než právě on.

„Nadšení oddílů není zrovna valné,“ konstatoval.

„Generálové si přejí, abychom ustoupili,“ přiznal Ramses.

„Co můžeš čekat, když si vzpomeneš na chování svých
vojáků v Kadeši? V útěku a zmatkování jsou nepřekonatelní.
Musíš jako obvykle rozhodnout sám.“

„Ne, Setae, sám ne. Poradím se se sluncem, s větry, s duší
mého lva i duchem této země... Ti nelžou. Jenom musím
jejich poselství pochopit správně.“

„Lepší válečná rada neexistuje.“

„A ty jsi rozmloval se svými hady?“

„I oni skrývají neviditelné poselství. Ano, zeptal jsem se
jich a oni mi okamžitě odpověděli: neustupuj. Proč je Zabi-
ják tak neklidný?“

„Kvůli tomu dubovému lesu nalevo, na půli cesty mezi
pevností a námi.“

Setau žvýkal stéblo rákosu a zahleděl se udaným směrem.

„Je to tam podezřelé, máš pravdu. Past jako v Kadeši?“

„Posloužila tak dobře, že si chetitští vojevůdci vymysleli
další a doufají, že bude ještě účinnější. Když zaútočíme, zadrží
nás a jejich lučištníci z pevnosti nás potom snadno dorazí.“

Před králem se uklonil Menna, Ramsesův štítonoš.

„Vůz je připraven, Veličenstvo.“

Monarcha dlouho laskal své dva koně Vesetské vítězství
a Spokojenou Mut. Spolu se lvem to byly jediné bytosti,
které ho v Kadeši nezradily, když se bitva zdála už ztracená.

Před nevěřícími zraky štitonoše, generálů a elitního oddílu vozatajstva se Ramses chopil opratí.

„Veličenstvo,“ znepokojil se Menna, „nebudete snad...“

„Přesuňme se blíže k pevnosti,“ nařídil král „a zaútočme přímo na ten dubový les.“

„Veličenstvo... Zapomněl jste na vaši zbroj! Veličenstvo!“

Štitonoš mával vestou, osázenou kovovými destičkami a marně se snažil dohonit Ramsesův vůz, který vyrazil sám směrem k nepříteli.

2

Ramses Veliký, podoben více bohu než člověku, stál na voze, řítícím se nejvyšší rychlostí. Se svou vysokou postavou, širokým čelem, modrou korunou obepínající lebku, vystouplými lícními kostmi, hustým obočím, pronikavým sokolím pohledem, dlouhým, úzkým orlím nosem, jemně tvarovanými ušima, silnou čelistí a plnými rty ztělesňoval moc a sílu. Když se přiblížil k dubovému lesu, vyrazili z úkrytu beduíni. Jedni napjali luky, druzí se rozmáchli oštěpy.

Král byl stejně jako v Kadeši rychlejší než prudký vítr, v jediném okamžiku překonávající nesmírné prostory. Rozháněl nepřátele jako býk s ostrými rohy, válečným vozem rozdrtil první útočníky vybíhající mu vstříc, do hrudí vzbouřenců vystřeloval šíp za šípem. Veliteli beduínského komanda se podařilo vyhnout se monarchovu prudkému útoku, poklekl na jedno koleno a chystal se mrštit dlouhou dýkou a zasáhnout krále do zad.

Při Zabijákově skoku zkameněli rebelové hrůzou. Navzdory své váze a velikosti budil lev dojem, že se vznáší. Vrhł se s vystrčenými drápy na beduínského velitele, zasekl mu

tesáky do hlavy a stiskl čelisti. Tato scéna byla tak děsivá, že spousta válečníků upustila zbraně a dala se na útek. Všichni se snažili uniknout šelmě, která už masakrovala těla dalších dvou beduínů, marně přispěchavších veliteli na pomoc. K Ramsesovi se přidaly egyptské vozy následované několika stovkami pěšáků, takže poslední ostrůvek odporu byl snadno rozdrčen. Uklidněný Zabiják si olízal zakrvácené tlapy a pohlédl oddaně na svého pána. Spokojeně zavrčel, když v Ramsesových očích zahlédl vděčnost. Lev ulehл vedle pravého kola panovníkova vozu a bdělým zrakem sledoval okolí.

„To je velké vítězství, Veličenstvo!“ prohlásil generál Reovy armády. Faraón mu věnoval pronikavý pohled.

„Právě jsme se vyhnuli katastrofě. Proč nás žádný ze zvěďů neupozornil na nepřítele soustředěného v lese?“

„My... My jsme to místo přehlédli. Zdálo se nám bezvýznamné.“

„Musí snad generály učit válečnému řemeslu můj lev?“

„Vaše Veličenstvo si bezpochyby přeje svolat válečnou radu, abychom připravili útok na pevnost...“

„Útočíme okamžitě.“

Z tónu faraónova hlasu Zabiják poznal, že oddech skončil. Ramses pozvedl bič a pobídl koně. Zvířata na sebe pohlédla, jako by si chtěla dodat odvahy.

„Veličenstvo, Veličenstvo... Prosím vás!“

Udýchaný štítonoš Menna podával králi vestu pokrytou kovovými destičkami. Ramses ji oblékl přes lněný oděv s širokými rukávy. Na zápěstích měl panovník dva náramky ze zlata a lazuritu, jejichž hlavním zdobným motivem byly dvě hlavy divokých kachen, symbol královského páru, který podoben dvěma stěhovavým ptákům se chystal odletět do tajemných nebeských krajin. Uvidí Ramses ještě Nefertari, než se sám vydá na velkou cestu k druhému břehu života?

Thébské vítězství a Spokojená Mut netrpělivě hrabali kopyty. Na hlavách měli koně chocholy z červených per s modrými konci, přes záda červenou a modrou čabruku

a nemohli se už dočkat, až vyrazí kupředu. Hruď pěšáků se dmuly vítězným zpěvem, zrozeným spontánně po bitvě u Kadeše. Jeho slova uklidňovala bázlivé: „Ramsesova paže je mocná, jeho srdce chrabré, je to lučištník, jemuž není rovno, hradba pro své vojáky, spalující plamen pro nepřítele.“

Roztřesený Menna naplnil oba královy toulce šípy.

„Zkontroloval jsi je?“

„Ano, Veličenstvo. Jsou lehké a pevné. Jen vy sám zničíte nepřátelské lučištníky.“

„Nevíš, že pochlebování je velký prohřešek?“

„Když já mám ale takový strach! Bez vás by nás ti barbaři rozprášili!“

„Připrav pořádnou dávku krmení mým koním. Když se vrátíme, budou mít hlad.“

Jakmile se egyptská vozba přiblížila k pevnosti, vystřelili kanaánští lučištníci a jejich beduíňští spojenci letku šípů, které se zabodly do země před nohama spřežení. Koně zaržáli, někteří se vzepjali, ale králův klid jeho elitnímu oddílu nedovolil, aby propadl panice.

„Napněte luky,“ nařídil, „a čekejte na můj povel.“

Zbrojní dílna v Per-Ramsesu vyrobila luky z akáciového dřeva a jejich tětivy z hovězích šlach. Důmyslně promyšlená křivka lučiště umožňovala vystřelit šíp přesným obloukem až do vzdálenosti více než dvou set metrů. Ochranná hráz v podobě cimbuří, za níž se ukrývali obležení rebelové, se tak stala pouhou iluzí.

„Všichni společně!“ zavelel Ramses mocným hlasem, který povzbudil odhodlání vojáků.

Většina šípů zasáhla cíl. Četní nepřátelští lučištníci padali, mrtví nebo těžce ranění, s ranou v hlavě, s proraženým okem, s proboděným hrdlem. Ty, kdo nastoupili na jejich místa, stihl stejný osud.

Když se Ramses ujistil, že jeho pěšáci nepadnou pod šípy rebelů, vydal příkaz, aby se vrhli na dřevěnou bránu pevnosti a rozbili ji sekerami. Egyptské vozy přijely blíž a faraónovi

lučištníci mohli mířit ještě lépe. Veškerý odpor ustal. Střepy plnicí příkopy se staly zbytečnými. Na rozdíl od podobných situací nedal Ramses přistavit žebříky, ale vojáci mohli projít hlavním vchodem.

Kanaánci se shromáždili za branou, ale tlaku Egyptanů se jim nepodařilo odolat. Boj se rozhořel s neuvěřitelnou prudkostí. Faraónovi pěšáci zlézali hromady mrtvol a pronikali pevností jako ničivý proud. Obléhaní jim postupně přenechávali terén. Ve svých širokých šálách a šatech potřísněných krví se hroutili jeden přes druhého.

Egyptské meče prorážely přílby, drtily kosti, řezaly boky a ramena, přetínaly šlasy, provrtávaly vnitřnosti. Pak se nad pevností rozhostilo náhlé ticho. Ženy prosily vítěze, aby ušetřily ty, kteří přežili a nyní stáli shromážděni u jedné strany hlavního nádvoří.

Do dobyté citadely vjel Ramsesův vůz.

„Kdo tady velí?“ otázal se král.

Z ubohé skupiny poražených vystoupil jednoruký padesátník.

„Jsem nejstarším vojákem... Všichni velitelé jsou mrtví. Prosím pána Obou zemí o šlechetnost.“

„Jaké odpuštění udělit tomu, kdo nedrží své slovo?“

„Ať nám faraón daruje aspoň rychlou smrt.“

„Poslyš mé rozhodnutí, Kanaánče: Stromy ve tvé provincii budou pokáceny a dřevo převezeno do Egypta. Vězňové, muži, ženy a děti, budou dopraveni do delty, kde budou pracovat pro Egypt. Kanaánská stáda dobytka a koní se stávají naším vlastnictvím. Vojáci budou zařazeni do mé armády a napříště budou bojovat pod mým velením.“

Poražení padli na kolena, šťastni, že jejich životy zůstaly zachovány.

Také Setau byl docela spokojen. Těžce raněných nebylo mnoho a léčitel měl k dispozici dostatek čerstvého masa a medových obvazů, aby zastavil jejich krvácení. Pomocí do kříže kladených přílnavých pruhů přitahovala k sobě Lotus obratnými a přesnými pohyby zející okraje ran. Úsměv

krásné Núbijky tišil bolest. Sběrači raněných nosili potřebné do polní nemocnice, kde byli ošetřeni mastmi, pomádami a emulzemi, a potom převáženi zpět do Egypta.

Ramses se nejprve obrátil k mužům, kteří při obraně vlasti utrpěli zranění, a pak svolal velící důstojníky. Oznamil jim záměr pokračovat dále na sever a dobýt zpět jednu po druhé všechny kanaánské pevnosti, které s přispěním beduínů přešly pod chetitskou kontrolu. Faraónovo nadšení bylo nakažlivé. Strach ze srdcí vymizel a všichni se radovali z jedné noci a jednoho dne odpočinku, který král povolil. Ramses povečeřel se Setauem a Lotus.

„Kam až chceš dojít?“ zeptal se léčitel.

„Přinejmenším až do severní Sýrie.“

„Až do... Kadeše?“

„To se uvidí.“

„Když bude výprava trvat příliš dlouho,“ poznamenala Lotus, „budou nám chybět léky.“

„Reakce Chetitů byla rychlá, ta naše musí být ještě rychlejší.“

„Skončí vůbec někdy ta válka?“

„Ano, Lotus, dnem úplné porážky nepřítele.“

„Z politiky mám hrůzu,“ uzavřel Setau podmračeně a obrátil se k manželce. „Pojď, miláčku. Chvilku si užijeme a potom se můžeme podívat po nějakých hadech. Mám takový pocit, že dneska v noci budeme mít při chytání štěstí.“

Ramses sloužil ranní rituál v malé kapliče postavené u jeho stanu uprostřed tábora. Oproti per-ramseským chrámům to byla svatyně vskutku skromná. Vroucnost Syna světla však byla tatáž. Jeho otec Amon nikdy neodhalí žádnému člověku svoji skutečnou tvář, nikdy nebude uzavřen do nějaké určité formy. Všichni však vnímají jeho skrytou přítomnost.

Když panovník vyšel z kaple, povšiml si vojáka, který vedl na šňůře přimorožce a s obtížemi ho krotil. Voják byl opravdu velice zvláštní, s bradkou, dlouhovlasý, v pestré

tunice, s uhýbavým pohledem. A proč bylo přivedeno do tábora, tak blízko královského stanu, to divoké zvíře?

Na další otázku už králi nezbyl čas. Beduín pustil přímo-rožce a ten vyrazil k Ramsesovi, špičaté rohy namířené na břicho neozbrojeného panovníka. Zabiják se vrhl antilopě na levý bok a zaťal jí drápy do šíje. Zvíře bylo okamžitě mrtvé a zhroutilo se k nohám šelmy.

Překvapený beduín vytáhl z tuniky dýku, ale neměl čas ji použít. Prudká bolest v zádech, následovaná vzápětí ledovou mlhou, ho oslepila a přinutila upustit zbraň. Umírající padal hlavou napřed, oštěp vražený mezi lopatkami. Klidná a usměvavá Lotus prokázala obdivuhodnou pohotovost a obratnost. Zdálo se, že to pěknou Núbijku ani moc nerozrušilo.

„Děkuji, Lotus.“

Ze stanu vyšel Setau a za ním spousta vojáků. Všichni hleděli na lva, jak trhá svou kořist. Spatřili také mrtvolu beduína. Zděšený štítonoš Menna padl Ramsesovi k nohám.

„Je mi to moc líto, Veličenstvo! Slibuji, že ihned zjistím jména hlídek, které toho zločince vpustily do tábora a přísně je potrestám.“

„Svolej trubače a přikaž jim, ať troubí k odchodu.“

3

A ša trávil dny pozorováním moře z okna prvního patra paláce, kde byl vězněn, a byl stále podrážděnější, nejvíc proti sobě samému. Jak jenom mohl, on, velitel sítě egyptských vyzvědačů a Ramsesův ministr zahraničních věcí, padnout do léčky, nastražené Libanonci z provincie Amuru?

Aša, jediný syn z bohaté šlechtické rodiny, brilantní student univerzity v Memfidě a Ramsesův spolužák, byl elegantní

muž vybraného vkusu, milující ženy stejně, jako ony milovaly jeho. Měl oválný obličej, jemné a štíhlé údy, oči jiskřící inteligencí, okouzlující hlas a rád udával módní tón. Za zdánlivou povrchností se však skrýval čínorodý člověk a vynikající diplomat hovořící několika cizími jazyky, na slovo vzatý znalec poměrů v egyptských provinciích i v chetitské říši.

Po vítězství u Kadeše, o kterém si všichni mysleli, že chetitskou rozpínavost s konečnou platností zbrzdilo, považoval Aša za vhodné odjet co nejrychleji do Amurru, tohoto válkou vyčerpaného Libanonu, který se rozkládal podél Středozemního moře východně od hory Hermonu a obchodního centra Damašku. Diplomat doufal, že z této provincie udělá opevněnou základnu, odkud budou vycházet elitní bojové jednotky, aby potlačily každý chetitský pokus dostat se do Palestiny a odtud táhnout do delty.

Když na palubě lodi, naložené dary pro amurrského knížete, prodejného Bentešiny, dorazil do bejrútského přístavu, neměl ani tušení, že bude přivítán bratrem chetitského císaře Chattusilem, který se kraje právě zmocnil.

Aša musel chtít nechtít ocenit obratnost svého odpůrce. Malý, neduživý, ale inteligentní a prohnáný Chattusil byl nebezpečný nepřítel. Donutil svého vězně napsat Ramsesovi oficiální dopis, aby faraónovu armádu zavlekl do pasti. Aša nicméně doufal, že obratně vloženou šifrou probudil faraónovu ostrážitost.

Jak bude Ramses reagovat? Státní zájem mu velel, aby svého přítele nechal v rukou odpůrce a táhl na sever. Jak Aša ovšem faraóna znal, byl si jist, že nebude váhat a udeří na Chetity se vši prudkostí, ať je riziko jakkoliv velké. Jako hlava egyptské diplomacie představoval Aša vynikající směnnou hodnotu. Bentešina by ho ochotně prodal Egypťanům za slušnou váhu vzácného kovu.

Šance na přežití byla skutečně mizivá, ale jinou nadějí už Aša neměl. Nucená nečinnost ho dráždila. Od dětství to býval vždycky on, kdo přebíral iniciativu, a podrobovat se trpně

událostem bylo pro něj nesnesitelné. Ať tak či onak, rozhodně musí jednat. Ramses si možná myslí, že je Aša mrtev, možná vybavil své oddíly nejnovějšími zbraněmi a pokusil se o rozsáhlou akci.

Čím déle Aša přemýšlel, tím více byl přesvědčen, že nemá jinou možnost, než se osvobodit sám. Sluha mu jako každý den přinesl bohatý oběd. Na správu paláce, která s ním jednala jako s významným hostem, si Egyptán stěžovat nemohl. Aša si pochutnával na hovězí pečení, když tu uslyšel těžký krok domácího pána.

„Jak se daří našemu velkému egyptskému příteli?“ zeptal se Bentešina, kníže Amurru, tučný padesátník s hustým černým knírem.

„Tvoje návštěva je mi ctí.“

„Dostal jsem chuť napít se vína s nejvýznamnějším mužem Ramsesovy diplomacie.“

„Proč s tebou není Chattusil?“

„Náš veliký chetitský přítel je zaměstnán jinde.“

„Jak je dobré mít jenom velké přátele... Kdypak Chattusila zase uvidím?“

„Nevím.“

„Libanon se tedy stal chetitskou základnou?“

„Časy se mění, drahý Ašo.“

„Nebojíš se Ramsesova hněvu?“

„Mezi faraónem a mým knížectvím se nyní i propříště tyčí nepřekročitelné hradby.“

„Že by byl pod chetitskou kontrolou celý Kanaán?“

„Moc se mě nevyptávej... Chci, abys věděl, že mám v úmyslu vyměnit tvoji vzácnou osobu za trochu bohatství. Doufám, že během té výměny se ti nepřihodí nic nepříjemného, ale...“

A se zlým úsměvem Ašovi oznámil, že než aby mohl vyprávět, co v Amurru viděl a slyšel, bude zlikvidován.

„Víš jistě, že jsi zvolil správný tábor?“

„Zajisté, vážený příteli! Abych řekl pravdu, Chetitě nastolili zákon silnějšího. A také se hovoří o velkých starostech, které

Ramsesovi brání vládnout v klidu... Nějaké spiknutí nebo vojenská porážka, nebo obojí dohromady, povedou nakonec k jeho smrti, nebo k jeho nahrazení smířlivějším panovníkem.“

„Znáš Egypt špatně, Bentešino, a ještě hůř samotného Ramsese.“

„Umím lidi posoudit. Přes veškerý neúspěch u Kadeše bude nakonec triumfovat chetitský císař Muwattali.“

„Dost nejistá sázka.“

„Mám rád víno, ženy a zlato, ale hráč nejsem. Chetitě mají válku v krvi, Egyptané ne.“

Bentešina si slastně zamnul ruce.

„Jestliže si tedy přeješ vyhnout se v průběhu výměny politováníhodné nehodě, můj drahý Ašo, měl bys vážně pomýšlet na to, abys změnil tábor. Předpokládejme, že dáš Ramsesovi falešné informace... Po našem vítězství budeš odměněn.“

„Ty žádáš mne, prvního muže egyptské diplomacie, abych zradil?“

„Nezáleží všechno na okolnostech? I já jsem faraónovi přísahal věrnost...“

„Samota mému přemýšlení neprospívá.“

„Přál by sis... nějakou ženu?“

„Kultivovanou a velmi jemnou ženu, velmi chápavou...“

Bentešina vyprázdnil pohár a otřel si vlhké rty hřbetem pravé ruky.

„S jakou obětí bych nesouhlasil, jen abych přispěl k pohodlí pro tvé přemýšlení!“

Nastala noc. Aša ležel na posteli, na sobě jen krátkou bederní roušku. Místnost slabě osvětlovaly dvě pokojové lampy. Stále ho pronásledovala jedna myšlenka: Chattusil odjel z Amurru.

Tento odjezd chetitské rozpínavosti v Palestině a Fénicii neodpovídal. Jestliže byl nápor anatolských válečníků tak rozsáhlý, proč opustil Chattusil svoji libanonskou základnu,

odkud mohl situaci kontrolovat? Muwattalihu bratr nemohl riskovat tím, že by jel na jih. Pravděpodobně se vrátil do své vlasti, ale proč?

„Pane...“

Slabý, rozechvělý hlas vytrhl Ašu z úvah. Nadzvedl se a v pološeru uviděl mladou ženu v krátké tunice, s rozpuštěnými vlasy a bosou.

„Posílá mě kníže Bentešina... Nařídil mi... Chce...“

„Posaď se vedle mne.“

Váhavě poslechla.

Měla asi dvacet let, byla světlou vlasá, pěkně boubelatá, k nakousnutí. Aša ji pohladil po rameni.

„Jsi vdaná?“

„Ano, pane, ale kníže mi slíbil, že manžel se nic nedozví.“

„A jeho povolání?“

„Celník.“

„Máš nějaké zaměstnání?“

„Třídím depeše.“

Aša shrnul ramínka tuniky, políbil světlou vlásku na krk a převrátil ji na postel.

„Dostáváš zprávy z kanaánského hlavního města?“

„Některé... Ale nesmím o tom mluvit.“

„Chetitských válečníků je tu hodně?“

„Ani o tom nesmím mluvit.“

„Máš ráda svého manžela?“

„Ano, pane, ano...“

„Milování se mnou ti bude protivné?“

Odvrátila hlavu.

„Když odpovíš na moje otázky, nedotknu se tě.“

Pohlédla na Egypťana očima plnými naděje.

„Mám vaše slovo?“

„Při všech bozích provincie Amurru, máš.“

„Chetitů tady ještě moc není, jen několik desítek. Cvičí naše vojáky.“

„Chattusil odjel?“

„Ano, pane.“

„Kterým směrem?“

„Nevím.“

„Jaká je situace v Kanaánu?“

„Nejistá.“

„Provincie není pod chetitskou kontrolou?“

„O tom koluje spousta protichůdných řečí. Někteří tvrdí, že se faraón zmocnil Gazy, hlavního města Kanaánu, a že guvernér provincie byl během útoku zabit.“

Aša pocítil v hrudi závan čerstvého vzduchu, který jako by ho vracel k životu. Ramses nejenže správně rozšifroval jeho vzkaz, ale dokonce podnikl protiútok a zabránil Chetitům v postupu.

Teď už ví, proč Chattusil odjel varovat císaře.

„Lituji, krásko.“

„Vy... nedodržíte svůj slib?“

„Ale ano, jenže se musím zajistit.“

Aša ženu svázal a nasadil jí roubík. Potřeboval několik hodin času, než spustí poplach. Když našel její plášť, který nechala na prahu pokoje, napadl diplomata způsob, jak se dostat z paláce. Oděv si oblékl, přes hlavu stáhl kapuci a vyrazil na schodiště.

V přízemí se konal banket. Někteří opilí hosté podřimovali, ostatní se věnovali bujně zábavě. Aša překročil dvě nahá těla.

„Kampak jdeš?“

Aša se nemohl rozběhnout. Vchod do paláce střežilo několik ozbrojených mužů.

„Tak už jsi s tím Egypťanem skončila? Pojď ke mně, děvče...“

Svoboda byla jen pár kroků odtud. Ulepená Bentešinova ruka stáhla kapuci.

„Štěstí tě opustilo, milý Ašo.“